

Διάλεξη 3: Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Σύνθεση και Δομή, Συμβούλιο Μόνιμων Αντιπροσώπων (Μελέτη περίπτωσης)

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το όργανο που εκφράζει τον διακυβερνητισμό. Αφιερώνεται 1) στην προστασία του εθνικού συμφέροντος και 2) στην προστασία των χρημάτων των φορολογουμένων (οι εθνικοί υπουργοί έχουν πάντα κατά νου να μειώσουν το επίπεδο των δαπανών). Αυτό δεν συμβαίνει με τα μικρότερα κράτη μέλη, που είναι καθαροί αποδέκτες («καθαρά λήπτριες χώρες») του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τα περισσότερα από τα κράτη μέλη είναι καθαροί αποδέκτες (όχι «καθαρά δότριες χώρες»).

Σύνθεση: Το Συμβούλιο της ΕΕ αποτελείται από εθνικούς υπουργούς. Συνέρχεται σε διαφορετικούς τύπους σχηματισμών, που σημαίνει ότι οι Υπουργοί που συνέρχονται και συνεδριάζουν είναι αυτοί που έχουν τα ίδια ή συγκρίσιμα χαρτοφυλάκια, δηλαδή τις ίδιες αρμοδιότητες (π.χ. ECOFIN = Υπουργοί Οικονομικών). Η σύνθεση ενός υπουργικού χαρτοφυλακίου είναι εθνική υπόθεση, πράγμα που σημαίνει ότι οι εθνικές κυβερνήσεις μπορούν να αλλάξουν τον Υπουργό που τις εκπροσωπεί στο Συμβούλιο ανάλογα με τα θέματα που συζητούνται.

Ποιος σχεδιάζει (οργανώνει) την ατζέντα, τον φόρτο εργασίας; Αυτό είναι το έργο της **Προεδρίας του Συμβουλίου**. Πρόκειται για μια υποδομή του Συμβουλίου, η δουλειά του οποίου είναι ο προγραμματισμός/σχεδιασμός των εργασιών του Συμβουλίου. Ποιος λέει τι θα συζητηθεί πρώτα (π.χ. από τις νομοθετικές προτάσεις που εκκρεμούν στο Συμβούλιο); Η περιπλοκή εδώ, από τη Συνθήκη της Λισαβόνας (2009) και έπειτα, είναι ότι υπάρχουν δύο επίπεδα Προεδρίας στο Συμβούλιο: 1) η **εκ περιτροπής Προεδρία**, που διαρκεί 6 μήνες (κάθε 6 μήνες, ένα νέο κράτος μέλος παίρνει τη σειρά του για την Προεδρία) και 2) η **Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου** (ένα δεύτερο επίπεδο διακυβέρνησης στην κορυφή), διάρκειας 2,5 ετών με δυνατότητα ανανέωσης μία φορά (σύνολο θητείας ενός Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου: 5 έτη). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι ένας καθαρά πολιτικός θεσμός, που αποτελείται από τους αρχηγούς των κυβερνήσεων των 27 κρατών μελών της ΕΕ. Οι αρχηγοί κυβερνήσεων συνέρχονται σε Ευρωπαϊκές Συνόδους Κορυφής. Επιλέγουν τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Αυτός θα πρέπει να συνεργαστεί χέρι-χέρι με την εκ περιτροπής Προεδρία επειδή έχει μεγάλη χρονική προοπτική (έχει θητεία που διαρκεί πάνω από 6 μήνες). Επίσης, θα πρέπει να αναζητά συνέπεια και μακροπρόθεσμη προοπτική για τη λειτουργία του Συμβουλίου, και θα πρέπει η εξάμηνη εκ περιτροπής Προεδρία να ταιριάζει με τη μακροπρόθεσμη αυτή προοπτική. Η Προεδρία, ως ρυθμιστική αρχή, θέτει τις προτεραιότητες στην ημερήσια διάταξη (ποιες από τις εκκρεμείς προτάσεις νομοθεσίας θα προχωρήσουν πρώτα). Σε αυτήν την φάση λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές ευαισθησίες, π.χ. μια εκ περιτροπής Προεδρία μπορεί να μην είναι υπέρ της μετανάστευσης. Έτσι, οι εθνικές ευαισθησίες αποτελούν μεγάλο μέρος της ατζέντας. Ωστόσο, η δουλειά της Προεδρίας είναι να βρει τον ελάχιστο κοινό παρονομαστή (δηλαδή να συνθέτει και να προωθεί συμβιβασμούς μεταξύ όλων των διαφορετικών εθνικών ευαισθησιών καθώς και να σχεδιάζει προτάσεις που θα αποσπάσουν συναίνεση στο Συμβούλιο). Η Προεδρία θα προετοιμάσει την ημερήσια διάταξη για κάθε σύνοδο του Συμβουλίου. Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης επιλέγονται γενικά από τις δύο Προεδρίες σε συντονισμό μεταξύ τους.

Οι Υπουργοί, αφού συζητήσουν την πρόταση, καταλήγουν σε μια κοινή πολιτική θέση (δηλαδή συμφωνία στο Συμβούλιο). Τι είδους πλειοψηφία χρειάζεται το Συμβούλιο για να καταλήξει σε κοινή πολιτική θέση; Η πλειοψηφία που χρειάζεται ονομάζεται «ειδική πλειοψηφία» (περισσότερη από απόλυτη πλειοψηφία: 14 ψήφοι στις 27). Δεν έχουν όλα τα κράτη μέλη το ίδιο βάρος ψήφου. Ο κανόνας εδώ δεν είναι «ένα άτομο μια ψήφος». Ορισμένα άτομα έχουν περισσότερες ψήφους σε σχέση με άλλα, ανάλογα με τα κράτη μέλη που εκπροσωπούν. Αυτή η διαδικασία είναι διαφορετική από το ομοσπονδιακό σύστημα, π.χ. στις ΗΠΑ, όπου η Γερουσία (αποτελούμενη από εκπροσώπους των πολιτειών) ψηφίζει σε αυστηρά ισότιμη βάση (δύο γεροισιαστές ανά πολιτεία, ένας γεροισιαστής μία ψήφος). Σύμφωνα με το πρωτογενές Ευρωπαϊκό δίκαιο, η ειδική πλειοψηφία είναι ο **κανόνας του 55-65**: κάθε ψήφος, για να αποκτήσει το καθεστώς της πλειοψηφίας, χρειάζεται την έγκριση του 55% των κρατών μελών και χρειάζεται επίσης αυτό το 55% να αντιπροσωπεύει το 65% του πληθυσμού της ΕΕ. Επομένως, πρόκειται για ένα είδος συμβιβασμού μεταξύ δύο διαφορετικών κριτηρίων: αριθμός κρατών μελών και πληθυσμός. Το πρώτο κριτήριο συνεπάγεται την ίση αξία των κρατών μελών. Το δεύτερο εκφράζει το δημογραφικό βάρος των κρατών μελών. Έτσι, τα κράτη μέλη προσπαθούν να σχηματίσουν μεταξύ τους συμμαχίες που θα καλύπτουν αυτά τα δύο κριτήρια. Επίσης μερικές φορές προσπαθούν να σχηματίσουν μια «μειοψηφία αποκλεισμού» (36%) εάν δεν θέλουν να περάσει μια νομοθεσία. Δουλειά της Προεδρίας είναι να βρει το κοινό έδαφος, αναφορικά με τα δύο παραπάνω κριτήρια, για να ψηφιστεί μια πρόταση νομοθεσίας. Όλα αυτά χρειάζονται μακρές διαπραγματεύσεις. Στην οικονομία, αυτό ονομάζεται «κόστος ευκαιρίας». Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο αξιολογούμε μια Προεδρία: Σε πόσες κοινές πολιτικές θέσεις κατόρθωσε να φτάσει κατά τη διάρκεια της θητείας της;

Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου είναι: 1) η νομοθετική του εξουσία, 2) η εξουσία συντονισμού των οικονομικών πολιτικών, 3) η παροχή εντολής στην Επιτροπή να διαπραγματευτεί διεθνείς συνθήκες (πολιτική εντολή) και όταν συναφθεί η συμφωνία, η επικύρωσή της, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) (διπλός έλεγχος των διεθνών συνθηκών), 4) η πολύ σημαντική δημοσιονομική εξουσία. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κατανέμεται εξίσου μεταξύ του Συμβουλίου και του ΕΚ (πριν από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ο κύριος υπεύθυνος για τον Ευρωπαϊκό προϋπολογισμό ήταν το Συμβούλιο ECOFIN). Όσον αφορά την αρμόδια αρχή για τον προϋπολογισμό, η Επιτροπή προτείνει (π.χ. τη χρηματοδότηση προγραμμάτων της ΕΕ), το Συμβούλιο και οι καθαρά δότριες χώρες προσπαθούν γενικά να περικόψουν τις δαπάνες, κατόπιν παρατηρούμε μια συμμαχία μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΚ και τέλος, μόλις ψηφιστεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ, η Επιτροπή πληρώνει (ως εκτελεστική εξουσία της ΕΕ) και ελέγχει τις πληρωμές.

Το Συμβούλιο των Μόνιμων Αντιπροσώπων (COREPER)

Ένας Μόνιμος Αντιπρόσωπος (ΜΑ) είναι το άτομο που βοηθά τους Υπουργούς στη δουλειά τους. Το Συμβούλιο των Μόνιμων Αντιπροσώπων (COREPER) αποτελείται από τους 27 ΜΑ των κρατών μελών. Αυτοί οι άνθρωποι είναι υψηλόβαθμοι διπλωμάτες σταδιοδρομίας. Διορίζονται από το Υπουργείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ή το Υπουργείο Εξωτερικών, γενικά για 3 χρόνια (εκ περιτροπής σύνθεση των Μόνιμων Αντιπροσωπειών στην ΕΕ). Η βάση τους βρίσκεται στις Βρυξέλλες και μαζί με μια ομάδα δημοσίων υπαλλήλων αποτελούν τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία του κάθε κράτους μέλους στην ΕΕ. Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία αποτελείται από τον Πρέσβη

(τον αρχηγό), έναν Αναπληρωτή Μόνιμο Αντιπρόσωπο, ορισμένους εκπροσώπους του και πολλούς δημόσιους υπαλλήλους (προχωρημένου σταδίου της καριέρας τους), οι οποίοι παρακολουθούν τα διάφορα χαρτοφυλάκια στους διάφορους σχηματισμούς του Συμβουλίου. Επομένως, οι υπάλληλοι της Μόνιμης Αντιπροσωπείας κατανέμονται όπως στα εθνικά Υπουργεία, αλλά δεν είναι πολιτικοί.

Ποιες είναι οι λειτουργίες του COREPER; Κάθε νέος νομοθετικός φάκελος (δηλαδή κάθε νέα νομοθετική πρωτοβουλία που προέρχεται από την Επιτροπή) ανατίθεται από την Προεδρία σε συγκεκριμένο σχηματισμό του Συμβουλίου (π.χ. το Συμβούλιο Ενέργειας). Όταν συμβεί αυτό, το COREPER αρχίζει να εργάζεται, πολύ πριν μπου στη σκηνή οι Υπουργοί (πρώτη φάση νομοθετικής προετοιμασίας). Στη συνέχεια, ο Πρέσβης-Μόνιμος Αντιπρόσωπος μαζί με ειδικούς θα ξεκινήσουν τις τεχνικές εργασίες για τον νομοθετικό φάκελο. Δεν αμφισβητούνται όλα τα άρθρα του νομοθετικού φακέλου πολιτικά. Πολλά από αυτά αφορούν μόνο τεχνικά θέματα και μπορούν να αντιμετωπιστούν σε επίπεδο τεχνικών εμπειρογνομώνων. Αυτή είναι η δουλειά του COREPER. Έτσι, οι ΜΑ αποφασίζουν για το μεγαλύτερο μέρος των άρθρων των προτάσεων νομοθεσίας. Ορισμένα άρθρα εκφράζουν κύριες πολιτικές επιλογές και επομένως, αφήνονται στους Υπουργούς να διαπραγματευτούν (οι ΜΑ λαμβάνουν προηγουμένως εντολή από τους Υπουργούς σχετικά με το ποια άρθρα θα πρέπει να εξετάζονται από αυτούς και ποια να αφήνονται στους Υπουργούς). Η πιο σημαντική λειτουργία είναι να ανακαλύψουν ποιο είναι το γενικό κλίμα και ποιες είναι οι συμμαχίες που μπορούν να περάσουν. Πρέπει να είναι ενεργοί και ακόμη και επιθετικοί, καθώς πρέπει να δώσουν στους Υπουργούς μια πλήρη εικόνα της «κατάστασης του παιχνιδιού» (state of play) («παζάρια»: «Θα σας δώσω αυτό σε αντάλλαγμα για κάτι άλλο»). Έτσι, συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία χάραξης πολιτικής στο Συμβούλιο. Δεν πρόκειται για εκτελεστική, αλλά για στρατηγική εργασία. Εάν η διαμόρφωση του state of play είναι αρνητική για ένα κράτος μέλος, οι ΜΑ προσπαθούν να την σταματήσουν. Σε περιπτώσεις που δεν ενδιαφέρονται για ένα θέμα, ανταλλάσσουν την ψήφο τους για μια υποστήριξη σε άλλο νομοθετικό φάκελο, που θα τους νοιάζει περισσότερο.

Πώς επιλέγονται αυτοί οι άνθρωποι; Κάθε χώρα έχει τους δικούς της κανόνες. Ένα μοντέλο επιλογής που ξεχωρίζει είναι ένας ξεχωριστός κλάδος δημοσίων υπαλλήλων: για παράδειγμα, η Γαλλία παράγει εξειδικευμένους δημόσιους υπαλλήλους που είναι έτοιμοι να πάνε και να εργαστούν στη μόνιμη αντιπροσωπεία τους, δημόσιους υπαλλήλους με υψηλά προσόντα που ειδικεύονται σε Ευρωπαϊκές Υποθέσεις. Έχουν δημιουργήσει, στην εθνική τους Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ENA), ένα ειδικό παράρτημα Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Επίσης στέλνουν τα άτομα που θα εκπαιδευτούν σε Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα (π.χ. τους οικονομολόγους στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τους νομικούς στη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής κλπ.). Οι υποψήφιοι δίνουν εξετάσεις μετά από σχετική προκήρυξη.

Ακολουθούν ορισμένες προτάσεις για μια ορθολογική αναδιοργάνωση της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην ΕΕ (ΜΕΑ-ΕΕ) και γενικότερα του ελληνικού μηχανισμού για την παραγωγή Ευρωπαϊκής Πολιτικής:

A. Πολιτικό Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων

Ένα **Υπουργείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων** (ξεχωριστά από το διοικητικό επίπεδο). Ποιες είναι οι αρμοδιότητες ενός Υπουργείου Ευρωπαϊκών Υποθέσεων; Ο Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων πρέπει να έχει αυξημένο πολιτικό βάρος, να είναι

αξιόπιστος και παρά τω Πρωθυπουργό. Οι «Ευρωπαϊκές Υποθέσεις» δεν είναι απλώς ένα χαρτοφυλάκιο. Αφορούν το 80-85% της νομοθεσίας που επιβάλλεται στις εθνικές κυβερνήσεις. Άρα ο Υπουργός πρέπει να διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα. Τα καθήκοντά του είναι:

- 1) Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (η Συνθήκη επιτρέπει στους Υπουργούς να συμμετέχουν δίπλα στον Πρωθυπουργό).
- 2) Ένας από τους σχηματισμούς του Συμβουλίου είναι το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων. Ο Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων θα πρέπει να συμμετέχει εκεί συμπληρωματικά – μαζί ή εναλλακτικά – με τον Υπουργό Εξωτερικών, καθώς ειδικεύεται στις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις.
- 3) Η εθνική κυβέρνηση πρέπει να στείλει κάποιον αξιωματούχο για να εκπροσωπήσει την εξάμηνη Προεδρία της ενώπιον του ΕΚ (για να εξηγήσει στους ευρωβουλευτές τις προτεραιότητες, τις ατζέντες κ.λπ.). Θα πρέπει λοιπόν να στείλει τον Υπουργό Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.
- 4) Κάποιος πρέπει να εκπροσωπεί την κυβέρνηση μιας χώρας ενώπιον του εθνικού κοινοβουλίου της όταν το τελευταίο ελέγχει την κυβέρνηση σε σχέση με τις δραστηριότητες της ΕΕ (λογοδοσία). Αυτό το πρόσωπο πρέπει να είναι ο Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Αυτές οι τέσσερις λειτουργίες συναπαρτίζουν ένα πολύ σημαντικό χαρτοφυλάκιο.

B. Διοικητικό Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων

Πρέπει να υπάρχουν δύο βασικές υπηρεσίες σε διοικητικό επίπεδο για κάθε κράτος μέλος:

- 1) Μια Γενική Γραμματεία Εκπόνησης και Παρακολούθησης Ευρωπαϊκής Πολιτικής
- 2) Μια Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού για Ευρωπαϊκές Υποθέσεις στο Υπουργείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

1) Πρόκειται για στρατηγικό όργανο/αρχή εντός της διοίκησης. Κάθε κράτος μέλος χρειάζεται έναν οριζόντιο συντονισμό μεταξύ των διαφόρων Υπουργείων, αφού δεν υπάρχει Υπουργείο που να μην έχει καμία σχέση με την ΕΕ. Μια ορθολογική κυβέρνηση πρέπει να έχει στο Συμβούλιο, σε διοικητικό επίπεδο, κάποια δομή που θα συντονίζει όλους τους διοικητικούς εμπειρογνώμονες σε όλα τα Υπουργεία. Θα συνεργάζεται μαζί τους και με το Γραφείο του Πρωθυπουργού καθώς και με το Γραφείο του Υπουργείου Ευρωπαϊκών Υποθέσεων γιατί η χώρα χρειάζεται να έχει μια συνεκτική, ορθολογική, αυτοδύναμη πολιτική γραμμή στο COREPER και στο Συμβούλιο γενικότερα. Τα καθήκοντα είναι η προετοιμασία, η παρακολούθηση και η προσαρμογή όλων των εθνικών δημόσιων πολιτικών που έχουν ευρωπαϊκή διάσταση. Άρα, αυτή η δομή συντονίζει τις δύο πολιτικές (εθνική – ευρωπαϊκή).

2) Σε συνήθεις περιπτώσεις, θα πρέπει να έχει σχηματιστεί μια ομάδα δημοσίων υπαλλήλων που να είναι εξειδικευμένοι στα Ευρωπαϊκά θέματα. Αυτοί οι άνθρωποι θα πάνε να εργαστούν για τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία. Χρειάζεται επίσης μια δομή που να διαχειρίζεται την καριέρα τους ως ανθρώπινο δυναμικό (δηλαδή να αποπολιτικοποιεί τις καριέρες για να μην δίνονται αυτές οι δουλειές σε πολιτικά ευνοούμενους). Αυτό σημαίνει ότι αυτή η διοικητική δομή θα αναλάβει την ευθύνη να παράγει τους γραφειοκράτες (καθορισμός διαδικασιών επιλογής, εξέτασης και διαχείρισης της σταδιοδρομίας τους, αξιολόγηση φακέλων και επιδόσεων κλπ.). Αυτό είναι το προσωπικό που κατανέμεται οριζόντια σε όλα τα Υπουργεία και η κρίσιμη μάζα που αποτελείται από τη διοικητική ελίτ για τις Ευρωπαϊκές υποθέσεις.

Γ. Επιστημονικό Επίπεδο (τεχνικό επίπεδο χάραξης πολιτικής)

Η παραγωγή εθνικών πολιτικών σχετικά με την ΕΕ πρέπει να έχει κάποια επιστημονική βάση. Τα έγγραφα θέσεων που διαβάζονται από τους ΜΑ πρέπει να προετοιμάζονται από εμπειρογνώμονες. Πρέπει να υπάρχει ένα ευρωπαϊκό «think-tank», το οποίο θα προσδώσει σοβαρότητα στις διαπραγματεύσεις ώστε η χώρα να έχει περισσότερο πολιτικό κεφάλαιο. Πρέπει λοιπόν να υπάρχει μια μόνιμη επιστημονική δομή (και όχι ad hoc, όπως σύμβουλοι ή εξωτερικοί ανάδοχοι, που αλλάζουν με κάθε αλλαγή κυβέρνησης), η οποία να υποστηρίζει τη χάραξη πολιτικής. Δεν μπορεί να υπάρξει Ευρωπαϊκή πολιτική από τις εθνικές αρχές χωρίς επιστημονική βάση για την παραγωγή προτάσεων πολιτικής (διαμόρφωση πολιτικής βάσει στοιχείων, άρτια γνώση δεδομένων για την υποστήριξη των Μόνιμων Αντιπροσώπων στην ΕΕ). Διαφορετικά, η επιστημονική συνεισφορά θα είναι κατακερματισμένη και όχι διαρκώς καλής ποιότητας. Χρειαζόμαστε ένα Κρατικό Κέντρο Ερευνών για Ευρωπαϊκές Υποθέσεις, που να κάνει τόσο βασική (ακαδημαϊκή) όσο και εφαρμοσμένη (μετά από αίτημα μιας κυβερνητικής αρχής) έρευνα. Χρειαζόμαστε επίσης ένα μόνιμο Εκπαιδευτικό Κέντρο που να εκπαιδεύει δημόσιους υπαλλήλους σε Ευρωπαϊκά θέματα (νόμους, πολιτικές). Χρειαζόμαστε λοιπόν ένα Κέντρο Έρευνας και Κατάρτισης που να: 1) μελετά τις κρίσιμες πτυχές της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και τη συμβολή του εθνικού πολιτικού συστήματος σε αυτήν, 2) μελετά τις Ευρωπαϊκές πολιτικές διαδικασίες και την καλύτερη δυνατή συμμετοχή μιας εθνικής κυβέρνησης σε αυτές τις διαδικασίες, και 3) ιδρύσει ένα Παρατηρητήριο Ευρωπαϊκών Εξελίξεων, αφού κανένα κράτος μέλος δεν παραμένει στατικό έναντι της ΕΕ. Η νομοθεσία και οι πρακτικές εξελίσσονται και τα κράτη μέλη προσαρμόζονται σε αυτές λιγότερο ή περισσότερο επιτυχώς. Επομένως, πρέπει να παρακολουθείται η πρόοδος που σημειώνει η χώρα (καλές πρακτικές που πρέπει να ακολουθούνται, μέρη της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία κλπ.).

Η λύση (σύμφωνα με έρευνες) είναι ένας θεσμός που να μην είναι αμιγώς κυβερνητικός, αλλά μάλλον ένα think tank που να συνδέεται με την κυβέρνηση, αλλά να μην ανήκει οργανικά σε κάποιο Υπουργείο. Αυτό το think tank θα πρέπει να χρηματοδοτείται από κρατικά κονδύλια, να υποβάλλει εφαρμοσμένη έρευνα για την κυβέρνηση, αλλά να μην ανήκει στη δομή της κυβέρνησης. Αυτού του είδους τα ιδρύματα υπάρχουν σε άλλες χώρες. Αυτό τους δίνει μια ευελιξία, μια αυτονομία, μια ελευθερία σκέψης και προβληματισμού.

Οι βασικές αποστολές αυτών των ιδρυμάτων (τι πρέπει να κάνει αυτό το think tank):

- 1) Βασική έρευνα στον τομέα του δικαίου και των πολιτικών της ΕΕ, ώστε να διασυνδεθεί με άλλα δίκτυα εμπειρογνομosύνης που υπάρχουν στο πεδίο και να γίνει μέρος του δικτύου των διεθνικών ερευνητικών κέντρων που εργάζονται για το δίκαιο και την πολιτική της ΕΕ. Αυτό προσθέτει στο κύρος της χώρας και της δίνει μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη στο Συμβούλιο.
- 2) Νομικές συμβουλές προς την κυβέρνηση σε θέματα Ευρωπαϊκού δικαίου και πολιτικών. Αυτή είναι μια βασική αποστολή που πρέπει να εκπληρώσει αυτό το think tank. Η νομική συμβουλή δεν είναι νομικά δεσμευτική, αλλά είναι διαθέσιμη για νομική υποστήριξη στην κυβέρνηση. (Η Ελλάδα έχει το Νομικό Τμήμα του Υπουργείου Εξωτερικών, αλλά αυτοί είναι γραφειοκράτες που δεν είναι εκπαιδευμένοι στο να σκέφτονται έμμεσα ή να είναι δυσάρεστοι για τις κυβερνήσεις, γιατί και αυτοί υπάγονται στην κυβέρνηση).

- 3) Εφαρμοσμένη έρευνα σε θέματα Ευρωπαϊκού δικαίου και πολιτικών: Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία στην ΕΕ χρειάζεται καλής ποιότητας πολιτική ανάλυση σε τρέχοντα θέματα Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ώστε να υποστηρίζονται οι φάκελοι του Πρωθυπουργού στις Ευρωπαϊκές Συνόδους Κορυφής ή οι φάκελοι των Υπουργών στο Συμβούλιο κλπ.
- 4) Κατάρτιση στις υποθέσεις της ΕΕ, δύο ειδών: α) αρχική κατάρτιση, β) δια βίου εκπαίδευση (για τη «γραφειοκρατική ελίτ» των Ευρωπαϊκών υποθέσεων).
- 5) Οργάνωση και συνεργασία με Πανεπιστήμια (εθνικά και ευρωπαϊκά) σε εξειδικευμένους μεταπτυχιακούς κύκλους σπουδών στο επιστημονικό πεδίο του δικαίου και των πολιτικών της ΕΕ.
- 6) Κοινοβουλευτικός έλεγχος της κυβέρνησης για τις Ευρωπαϊκές διαδικασίες (αυτή η διαδικασία υπάρχει σε όλα τα κοινοβούλια). Εξέταση σχεδίων νομοθετικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με βάση τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η Κυβέρνηση υπερασπίζεται την εθνική πολιτική γραμμή, σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές διαδικασίες. Για να κάνει σωστά αυτή τη δουλειά η Βουλή χρειάζεται επιστημονική και τεχνική υποστήριξη. (Η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής δεν είναι κατάλληλη γι' αυτήν τη δουλειά).
- 7) Δημοσιότητα Ευρωπαϊκών υποθέσεων. Πρέπει να διευρυνθεί το κοινό για τις Ευρωπαϊκές υποθέσεις. Διοργάνωση ή συμμετοχή σε δημόσιες συζητήσεις που δεν γίνονται συχνά (π.χ. δημόσιες διαλέξεις, επισκέψεις σε σχολεία και δήμους).